

Styrets årsberetning og regnskap 2017

Miljømerking Norge

Styrets årsberetning 2017

Stiftelsen Miljømerking i Norge (Miljømerking) er en stiftelse som myndighetene opprettet i 1989. Miljømerking forvalter de to offisielle miljømerkene Svanemerket og EU Ecolabel i Norge.

Virksomheten

Svanemerket er en nordisk miljømerkeordning, og Stiftelsen Miljømerking i Norge har søsterorganisasjoner i Sverige, Danmark, Finland og Island. Merkeordningen EU Ecolabel inngår som en del av EØS-avtalen.

Miljømerkene skal gjøre det enkelt for forbrukere og innkjøpere å ta gode miljøvalg. Miljømerking er derfor også et godt verktøy for produsenter og importører som vil ta miljøansvar, og som ønsker å kommunisere dette.

Kravene for å kunne miljømerke et produkt er basert på livssyklusvurderinger, og alle relevante miljøaspekt vurderes, fra råvare – til produksjon – via bruk – til avfallshåndtering. Miljømerking stiller strenge krav til energieffektivitet, til kjemikalier og materialer som brukes, og til god holdbarhet. Krav utvikles i åpenhet og vedtas av en uavhengig nordisk nemnd.

Når en vare eller en tjeneste skal miljømerkes, må produsenten dokumentere at alle kravene er oppfylt. Miljømerking kontrollerer opplysningene, og foretar også kontroll hos produsenten.

Kravene har som hovedregel en gyldighet på 3–5 år, deretter fastsettes nye skjerpede krav for å sikre utvikling og miljøforbedring innen produktområdet.

Styrende organer

Virksomheten ledes av et styre som består av ni medlemmer oppnevnt av Barne- og likestillingsdepartementet, miljømyndighetene, Næringslivets Hovedorganisasjon, Hovedorganisasjonen Virke, Landsorganisasjonen i Norge, Forbrukerrådet, handelskjedene, miljøorganisasjonene og de ansatte i Miljømerking.

Det er avholdt fem styremøter i Norge og tre møter i Nordisk Miljømerkingsnemnd (NMN) i 2017.

Posisjon

Svanemerket har høy kjennskap (91prosent) og en sterk posisjon i markedet. I 2017 ble det vedtatt miljømerkingskrav for tre nye produktområder; babyprodukter med tekstil, investeringsfond og bygningsrenovering. Flere produktgrupper ble også utvidet med nye produktområder i 2017. Produktgruppen Pellets er utvidet med vedbriketter, flis, ved, grillkull og grillbriketter samt opptenningsprodukter og heter nå Faste brensler og opptenningsprodukter. Produktgruppen Hvitevarer er utvidet med kommersielle kjøleskap for drikkevarer. Produktgruppen Biodrivstoff er utvidet med flytende og gassformig brensel til fly- og skipstransport og heter nå Flytende og gassformig brensel.

Det er vedtatt reviderte og skjerpede krav til fire produktgrupper i 2017: Engangsartikler i kontakt med mat, Rengjøringsmidler til næringsmiddelindustrien, Faste brensler og opptenningsprodukter og Flytende og gassformig brensel.

Per 31.12.2017 var det 782 Svanemerkelisenser med gyldighet for Norge, hvilket er en oppgang på 36 lisenser og 5 prosent i forhold til 31.12.2016. Den største økningen er innenfor produktgruppene kosmetiske produkter, rengjøringsmidler, hygi-

eneprodukter, tekstiler og møbler. For den nyeste kriteriegenerasjonen til Faste brensler og opptenningsprodukter, hvor skjerpede krav ble vedtatt i 2017, ble det tildelt fire lisenser med gyldighet for Norge. Produktgruppene kaffetjenester og investeringsfond fikk sine historisk første lisenser med gyldighet for Norge. Den største nedgangen i antall lisenser er for produktgruppene gulvpleiemidler og dagligvarebutikker. Produktgruppen gulvpleiemidler ble lagt ned i 2017. For dagligvarebutikker er flere lisenser sagt opp i 2017, mens de resterende utløp 31.12.2017 grunnet reviderte og skjerpede krav for produktgruppen.

30 av 58 produktgrupper opplevde i 2017 en vekst i antall lisenser med gyldighet for Norge. For 22 produktgrupper var det ingen endring, mens 6 produktgrupper opplevde en nedgang i antall lisenser.

Per 31.12.2017 var det 12 gyldige norske EU Ecolabel-lisenser, hvilket er en økning på fire lisenser i forhold til året før. Kjennskapen til EU Ecolabel var 22 prosent.

På det norske markedet var det 18 400 svanemerkede varer og tjenester ved utgangen av 2017, hvorav 8 296 var tonerkassetter. Eksklusiv tonerkassetter var det 10 104 svanemerkede produkter og tjenester på det norske markedet ved utgangen av 2017. Ved utgangen av 2016 var det 15 339 svanemerkede varer og tjenester i Norge, hvorav 6 703 var tonerkassetter. Eksklusiv tonerkassetter var det en økning på 1 468 svanemerkede varer og tjenester på det norske markedet i 2017, hvilket tilsvarer en økning på 17 prosent.

Miljømerking i Norge

Virksomheten holder til i Henrik Ibsens gate 20 i Oslo. Totalt har 30 personer vært ansatt i Miljømerking i hele eller deler av 2017. Gjennomsnittlig antall ansatte i 2017 var 27,9 og antall årsverk var 26,44.

I tillegg jobber senior rådgiver for internasjonale spørsmål for Svanen ved det norske kontoret. Han ivaretar internasjonale spørsmål for Nordisk Miljømerking, samtidig som han er styreleder for Global Ecolabelling Network, GEN (internasjonal forening for type 1 miljømerkingsorganisasjoner, definert av ISO 14024 standarden). Hans stilling dekkes av den nordiske bevilgningen fra Nordisk Ministerråd, midler fra GEN og oppdragsinntekter. Han inngår i beregningene for sykefravær, papirforbruk, strømforbruk og avfall.

Sirkulær økonomi

Svanemerkets formål er å redusere forbrukets samlede miljøbelastning. Derfor er kravene satt ut fra en vurdering av alle relevante miljøproblemer i hele produktets livssyklus – fra råvarer til produksjon, bruk, avfall og resirkulering. Dette sykliske perspektivet passer godt sammen med den sirkulære økonomien. Følgende seks områder er viktige for Svanemerket:

- Et skift over til bruk av fornybare, resirkulerte og bærekraftige råvarer
- Strenge kjemikaliekrav slik at miljøgifter går ut av sirkulasjon
- Redusert bruk av ressurser og energi
- Kvalitetskrav og levetid
- Produktdesign, demontering og mulighet for å reparere
- Økt gjenbruk og optimal avfallshåndtering

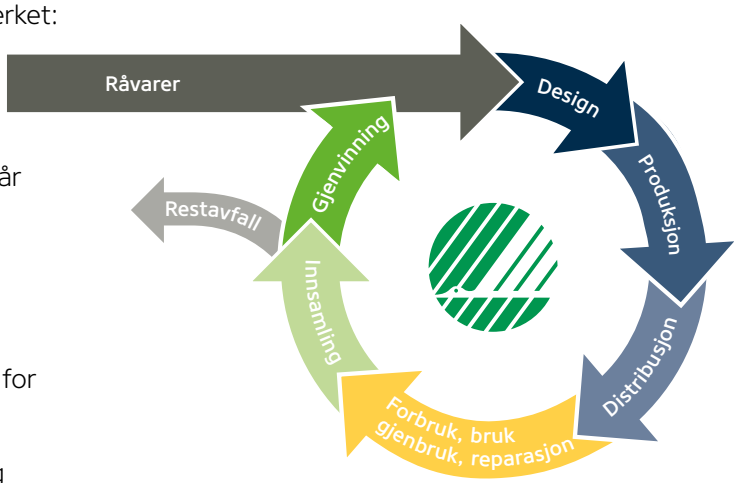

Arbeidsmiljø

De ansatte har stor mulighet til å påvirke egen arbeidssituasjon. De ansatte oppnevner ett medlem til Miljømerkings styre, velger verneombud, og har en egen sports- og velferdskasse. Miljømerking har tilbud om bedriftshelsetjeneste, og det gjennomføres medarbeidersamtaler med alle ansatte. Miljømerking er IA-bedrift.

De største utfordringene i arbeidsmiljøet er arbeidsmengden og stillesittende arbeid foran dataskjerm. Alle ansatte har heve- og senkebord og tilpassede kontorstoler. Fysioterapeut har utarbeidet tips til pauseøvelser og har også gjennomgang av arbeidsplass med nyansatte som ønsker det. De ansatte oppfordres til å gjennomføre korte pauseøvelser i løpet av arbeidsdagen, og en gang i uken er det tilbud om en kort fellesrunde med pauseøvelser.

Det legges stor vekt på god dialog mellom leder og den ansatte for å sikre riktig prioritering av arbeidsoppgaver og tilpasning av arbeidsmengde i hektiske perioder for den ansatte.

Sykefraværet holder seg stabilt lavt. Sykefraværet i 2017 var 2,7 prosent. Langtidsfraværet (over åtte uker) utgjorde 1,3 prosent og korttidsfraværet 1,4 prosent. Sykefraværet har gått litt opp sammenlignet med 2016 da sykefraværet var 2,4 prosent, med et langtidsfravær på 0,7 prosent og korttidsfravær på 1,7 prosent. I 2015 var sykefraværet 3,8 prosent, langtidsfraværet 1,5 prosent og korttidsfraværet 2,3 prosent. Sykemeldte personer er fulgt opp i tråd med IA-avtalen, og Miljømerking har løpende kontakt med de sykemeldte med mål om at de skal raskest mulig tilbake i arbeid.

Ingen sykefravær skyldes forhold på arbeidsplassen. Arbeidsmiljøet er godt og følges opp løpende. Tiltak for ytterligere forbedringer iverksettes ved behov.

En mindre kuttskade er registrert i 2017. For øvrig ingen ulykker.

HMS-systemet bidrar til et godt arbeidsmiljø. Verneombud, brannansvarlig og økonomisjef har gjennomført en årlig vernerunde der elsikkerhet, brannfeller og rømningsveier ble gjennomgått. Noen mindre avvik er rettet.

Likestilling

Kvinneandelen i 2017 var 65 prosent når man regner ut fra gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av året og 64 prosent regnet ut fra antall årsverk. I 2016 var tilsvarende tall 66 prosent og 66 prosent.

Miljømerking har kvinnelig direktør og kvinnelig nestleder.

En kvinnelig ansatt og en mannlig ansatt har jobbet deltid i hele eller deler av 2017. I 2016 var tilsvarende tall tre kvinnelige ansatte.

Gjennomsnittslønnen (forutsatt full stilling) til kvinner var 101 prosent av gjennomsnittslønnen til menn i 2017. Lønnsforskjellene i Miljømerking skyldes ulikt ansvar og ulik ansiennitet.

Miljømerkings styre har hatt kvinnelig styreleder og nestleder i 2017. Fem av ni styremedlemmer ved utgangen av 2017 var menn, hvilket tilsvarer 56 prosent.

Diskriminering

Miljømerking arbeider for mangfold blant de ansatte og tolererer ikke noen form for diskriminering eller trakassering på arbeidsplassen. Varslingsrutiner er beskrevet i HMS-håndboken. Ingen varsler er mottatt i 2017. Kontorlokalene er tilgjengelig via heis og har toalett tilpasset rullestolbrukere.

Ytre miljø

De største miljøpåvirkningene ved Miljømerkings virksomhet kommer fra reising, kontorlokalenes energiforbruk, papirforbruk, innkjøp og avfall.

Telefonmøter, videomøter og flyreiser

For å redusere antall flyreiser, har de nordiske kontorene brukt alternative møteformer helt siden 1999 når telefonkonferanser ble tatt i bruk. I 2005 ble videokonferanser tatt i bruk. De seneste årene

har de nordiske Svanekontorene tatt programmer som Microsoft Lync og Skype stadig mer aktivt i bruk både til nordiske videomøter og -kundemøter. Disse videomøtene både supplerer og gradvis erstatter de mer tradisjonelle videokonferansene. De nye mer personlige videomøteløsningene gjør at det ikke finnes totaltall for nordiske videomøter i 2017. Tradisjonelle videokonferanser er redusert med 15 prosent i 2017, men det må antas at økningen av Lync- og Skype-videomøter mer enn oppveier denne nedgangen i 2017.

Antall flyreiser (tur/retur) gikk opp fra 121 reiser i 2016 til 131 reiser i 2017. Antall flyreiser per ansatt gikk opp fra 4,5 i 2016 til 4,7 i 2017, hvilket gir en økning på 3,8 prosent. Årlige flyreiser per ansatt er redusert med 57 prosent siden måling av antall flyreiser ble startet i 1999, fra 10,9 reiser per ansatt til 4,7 i 2017.

Utslipp av CO_2 som følge av flyreiser i 2017 er beregnet til ca. 28,3 tonn, mens utslipp fra bilbruk er beregnet til 0,5 tonn. Dette gir fly- og bilutslipp på 1 031 kg CO_2 per ansatt i 2017. Dette er en økning på 9,1 prosent sett i forhold til 2016. Økningen kan forklares ved en økning i antall flyreiser per ansatt på 4,6 prosent og enkelte lengre flyreiser grunnet stadig flere søknader fra fabrikker utenfor Norden og Europa. Økningen kan delvis også forklares ved utregningsmetode. Tidligere ble det brukt utslippstall fra Miljødirektoratets CO_2-beregner. Etter at den ble avviklet, beregnes utslipp for nye reiseruter etter en CO_2-beregner som gir høyere utslippstall.

Det er kjøpt klimakvoter fra EUs kvotesystem (EUA) tilsvarende årets CO_2-utslipp fra fly- og bilreiser.

Miljømerking har innendørs sykkelparkering for de ansatte, men ingen parkeringsplasser for biler. De ansatte bruker kollektivtransport, sykler eller går til og fra jobb.

Papirforbruk

Papirforbruket er redusert med 73 prosent i perioden 1999–2017, fra 224 000 ark i 1999 til 59 550 i 2017. I samme periode er antall ansatte nesten doblet. Papirforbruket falt fra 66 700 ark i 2016 til 59 550 ark i 2017, en reduksjon på 11 prosent.

Papirforbruket var 2 060 ark per ansatt i 2017, en reduksjon på 14 prosent sammenlignet med 2016.

Energiforbruk lokaler

Energiforbruket inklusive andel av felles strømforbruk var 105 019 kwh eller 3 634 kwh per ansatt i 2017. Totalt energiforbruk i 2017 gikk ned med 10 prosent sammenlignet med 2016. Strømbruken per ansatt i 2017 gikk ned med 13,6 prosent sammenlignet med 2016.

Alle kontorer har egen strømbryter. For å redusere strømforbruket ytterligere er egne strømbrytere/grenuttak installert på alle arbeidsplasser slik at standby-forbruk koples ut når de ansatte ikke er på jobb. Det er skiftet til LED-pærer der det er mulig.

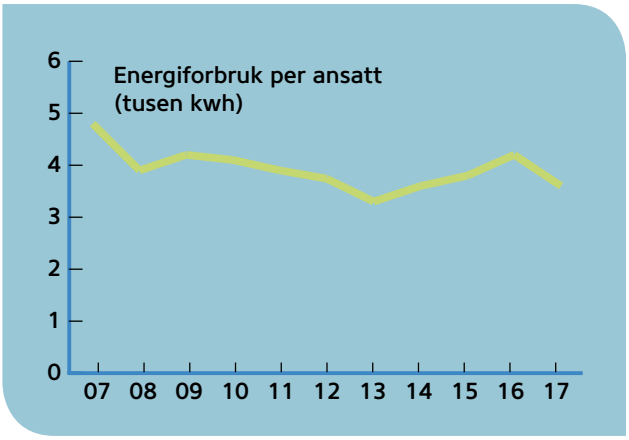

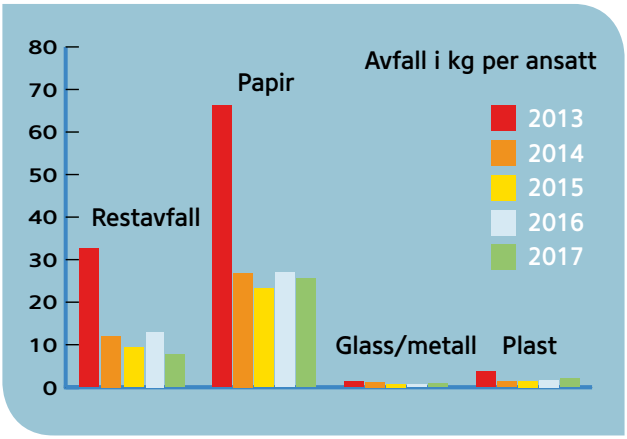

Innkjøp

Miljømerking kjøper miljømerkede varer og tjenester når det er tilgjengelig og bruker blant annet svanemerkede heve- og senkebord, kontorstoler, møteromsstoler, møtebord, multifunksjonsskriver og kopipapir. Trykksaker bestilles fra svanemerkede trykkerier, og kontorlokalene blir rengjort av et svanemerket rengjøringsbyrå. Miljømerking velger svanemerkede hoteller på tjenestereiser og svanemerkede konferanseanlegg ved større kundearrangementer og seminarer. Miljømerkede produkter foretrekkes ved innkjøp av gaver og profileringsartikler, og økologiske produkter foretrekkes ved bevertning.

Avfallshåndtering

Miljømerking har kildesortering av papir, matavfall, glass/metall og plast. Miljømerking veier alt avfall fra kildesorteringen. Elektronisk avfall sendes til gjenvinning. Overskuddsmøbler selges eller gis bort.

Fra 2016 til 2017 har det vært en nedgang på 3 prosent for total avfallsmengde. Det største fallet er for restavfall som viser en nedgang på 23 %. Papir viser en nedgang på 1 prosent, mens matavfall har en økning på 2 prosent. Glass/metall og plast viser en økning i totale avfallsmengder på henholdsvis 39 og 25 prosent, men avfallsmengden fra disse to fraksjonene utgjør en veldig liten andel av total avfallsmengde. Kildesorteringsgraden, som viser hvor stor andel av det totale avfallet som er kildesortert, var i 2017 på 85 prosent mot 81 prosent i 2016.

Avfallsmengder per ansatt i 2017 er; papir 25,6 kg, matavfall 14,2 kg, restavfall 7,7 kg, glass/metall 0,9 kg og plast 2 kg.

Styret i Stiftelsen Miljømerking i Norge

Fra venstre: Kenneth Sandmo, Anita Winsnes (direktør), Cecilie Kristiansen, Inge Erling Næsset, Mette Fagerli (styreleder), Håkon Lindahl, Renathe Jenssen, Per Anker-Nilssen, Gunstein Instefjord.

Redegjørelse for årsregnskapet

Miljømerking er en non-profit organisasjon. Etter underskudd i 2015 og 2016, som del av en bevisst strategi for å snu trenden med fallende lisensinntekter, ga regnskapet for 2017 et overskudd på 1 677 356 kr. Dette er vesentlig bedre enn budsjettert og skyldes primært lavere kostnader enn antatt. Noen aktiviteter og prosjekter med budsjetterte kostnader på 960 000 kr er forskjøvet fra 2017 til 2018. Disse kostnadene ventes å påløpe i 2018 og vil påvirke resultatet i 2018.

Foretakets utsikter og fortsatt drift

Miljømerking har i 2017 introdusert miljømerkingskrav for flere nye produktområder som vi håper på gjennomslag for i årene som kommer.

Tilgangen av nye søknader er god og har økt i 2017. Fakturerte søknadsavgifter økte med 25 prosent i 2017 sammenlignet med 2016, og vi går inn i 2018 med en god beholdning av søknader under behandling. Vi forventer også god tilgang av nye søknader i 2018.

Både antall lisenser og antall svanemerkede produkter på det norske markedet har økt i 2017. For flere produktgrupper med skjerpede krav, er fornyelser gjennomført med godt resultat. Enkelte av disse produktgruppene har også økt antallet lisenser da helt nye aktører har søkt og fått lisens.

Svanemerket har høy kjennskap og en sterk posisjon i markedet, men merker konkurransen fra enklere og billigere merkeordninger, spesielt på tjenesteområdet. Økt konkurranse og en gradvis innføring av nordisk avgiftssystem for Svanemerkets vareproduktgrupper, som nå er gjennomført, har medført at de årlige lisensinntektene falt hvert år i perioden 2012–2015. Som følge av økt og målrettet satsing ble denne trenden snudd i 2016, og lisensinntektene økte med 5 prosent. Økningen i lisensinntektene har fortsatt i 2017 med en økning på 8 prosent. Lisensinntektene forventes å stige ytterligere i 2018.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettvisende bilde av Miljømerkings eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat for 2017. Styret bekrefter at årets resultat og framtidsutsiktene viser at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet for 2017 er satt opp under denne forutsetning.

Oslo, 06.03.2018

Resultatregnskap

	Note	2017	2016
Inntekter			
Statstilskudd	2	11 238 000	8 532 000
Tilskudd fra NMR	3	-	313 699
Avgifter Svanemerket	1	18 409 426	16 658 213
Avgifter EU Ecolabel	1	1 032 990	939 199
Nettverk for miljømerket innkjøp		853 000	610 466
Andre inntekter	2, 4	1 396 543	2 415 750
Sum driftsinntekter		**32 929 959**	**29 469 327**
Driftskostnader			
Kommunikasjon/markedsføring		1 185 078	1 892 760
Lønn og sosiale kostnader	5	23 881 307	23 221 564
Honorarer	3, 5	1 188 947	1 299 013
Reiser og andre personalkostnader		1 456 939	872 035
Maskiner og inventar	1	522 582	233 571
Andre driftskostnader		3 102 569	3 049 380
Tap på fordringer	1	21 572	-401 034
Sum driftskostnader		**31 358 994**	**30 167 288**
Driftsresultat		**1 570 965**	**-697 961**
Finansinntekter og -kostnader			
Finansinntekter	6	129 058	140 539
Finanskostnader	6	22 667	26 819
Netto finansposter		**106 391**	**113 720**
Årsoverskudd		**1 677 356**	**-584 241**
Disponering av årsoverskuddet			
Avsatt til annen egenkapital		1 677 356	
Overført fra annen egenkapital		-	-584 241
Sum disponert		**1 677 356**	**-584 241**

Balanse per 31. desember

	Note	2017	2016
Omløpsmidler			
Kundefordringer	1, 4	1 134 153	612 845
Forskuddsbetalte kostnader		121 393	-
Andre kortsiktige fordringer		114 108	30 513
Sum fordringer		**1 369 654**	**643 358**
Bankinnskudd og kontanter	7	**13 532 977**	**11 453 668**
Sum omløpsmidler		**14 902 631**	**12 097 026**
Sum eiendeler		**14 902 631**	**12 097 026**
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		274 000	274 000
Sum grunnkapital		**274 000**	**274 000**
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		8 110 939	6 433 583
Sum opptjent egenkapital		**8 110 939**	**6 433 583**
Sum egenkapital		**8 384 939**	**6 707 583**
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 218 205	869 758
Skyldige offentlige avgifter	7	1 958 455	1 665 734
Påløpte feriepenger		2 087 179	1 920 448
Påløpte kostnader		9 621	-
Annen kortsiktig gjeld	1	1 244 232	933 503
Sum kortsiktig gjeld		**6 517 692**	**5 389 443**
Sum gjeld		**6 517 692**	**5 389 443**
Sum egenkapital og gjeld		**14 902 631**	**12 097 026**

Oslo, 06.03.2018

Mette Fagerli (styreleder)

Cecilie Kristiansen

Per Anker-Nilssen

Håkon Lindahl

Kenneth Sandmo

Elin Carlsen

Inge Erlend Næsset

Gunstein Instefjord

Renathe Jenssen

Anita Winsnes (direktør)

Noter til årsregnskapet 2017

Note 1 Regnskapsprinsipper
Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak. Regnskapet er basert på de grunnleggende regnskapsprinsipper som sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Det er tatt hensyn til sikring og porteføljestyring. Inntekt inntektsføres når den er opptjent. Kostnader føres i samme periode som tilhørende inntekt inntektsføres. Miljømerking er ikke skattepliktig.

Kr 1 244 232 av fakturerte søknadsavgifter per 31.12.2017 er overført fra 2017 til 2018 når søknadsbehandlingen forventes å skje. Beløpet står oppført i balansen under annen kortsiktig gjeld per 31.12.2017. Tilsvarende overføring fra 2016 til 2017 var kr 933 503. Lagerverdien av søknader under behandling har gått opp med kr 310 729 i 2017.

Ved innkjøp av varige driftsmidler vurderes det basert på innkjøpets art om investeringen skal aktiveres og avskrives eller om den skal kostnadsføres. I 2017 har innkjøp av varige driftsmidler etter nærmere vurdering blitt kostnadsført, slik de har vært i foregående år. Forsikret pensjonsforpliktelse er ikke balanseført, kostnaden er lik premien. Leieavtaler er ikke balanseført. Kundefordringer er oppført til pålydende verdi etter fradrag for avsetning til antatt tap. Avsetning til mulige tap per 31.12.2017 er kr 21 571,59 mot kr 0 per 31.12.2016. Årsregnskapet er avlagt etter samme prinsipper som i foregående år.

Note 2 Offentlige tilskudd
I 2017 har Miljømerking mottatt kr 10 058 000 i driftstilskudd fra Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) og kr 1 180 000 i driftstilskudd fra Miljødirektoratet. Driftstilskuddet fra BLD går også til forvaltningen av det europeiske miljømerket EU Ecolabel.

Et markedsprosjekt og et miljøfagprosjekt med statlige prosjekttilsagn ble ferdigstilt i 2016. Statlige prosjekttilskudd på kr 641 760 ble utbetalt og inntektsført under andre inntekter i 2016. Miljømerking har ikke mottatt statlige prosjektilskudd til markeds- eller miljøfagprosjekter i 2017.

Note 3 Nordisk Ministerråd (NMR)
Nordisk Ministerråds årlige driftsbevilgning til Nordisk Miljømerking har fra og med 2015 blitt utbetalt til Föreningen Nordisk Miljömärkning (Föreningen), som holder til i Sverige.

I 2016 ble det siste nordiske prosjektet med norsk prosjektansvar ferdigstilt med inntektsføring av kr 313 699 og tilsvarende kostnader under honorarer. Eventuelle bevilgninger fra Nordisk Ministerråd til nordiske prosjekter vil i fremtiden bli utbetalt til Föreningen.

Note 4 Andre inntekter
I posten inngår prosjekt- og oppdragsinntekter på kr 172 828, seminarinntekter på kr 11 882, gebyr for urettmessig bruk av Svanemerket på kr 27 453 og diverse inntekter på kr 47 054.

I posten inngår også refusjoner og oppdragsinntekter forbundet med rollen som senior rådgiver for internasjonale spørsmål for Svanemerket, en nordisk rolle som finansieres av Föreningen (på grunnlag av

bevilgningen fra Nordisk Ministerråd). Eventuelle oppdragsinntekter som senior rådgiver for internasjonale spørsmål for Svanen genererer reduserer refusjonene fra Föreningen. I 2017 har Föreningen refundert kr 393 604 i lønns- og reisekostnader for rollen som senior rådgiver for internasjonale spørsmål for Svanen. Videre har et oppdrag i Tyrkia generert kr 614 319 i oppdragsinntekter (hvorav kr 340 938 er opptjent men ikke fakturert – beløpet står oppført i balansen som kundefordring). Videre er det inntektsført kr 129 403 i styreleder- og reisekompensasjon fra Global Ecolabelling Network (GEN) og avgift for revisjonsbesøk hos organisasjoner som søker GEN-medlemskap. Totale refusjoner og oppdragsinntekter forbundet med rollen senior rådgiver for internasjonale spørsmål for Svanen blir dermed kr 1 137 326 i 2017.

Note 5 Ansatte og godtgjørelser

Lønnskostnader	2017	2016
Lønninger og styrehonorar	18 478 769	17 961 846
Arbeidsgiveravgift	2 935 297	2 846 442
Pensjonskostnader	2 057 897	2 017 518
Andre ytelser	409 344	395 758
Sum	23 881 307	23 221 564

Gjennomsnittlig antall ansatte	28,90	27,75
Antall årsverk	27,44	27,40

(inklusiv nordisk senior rådgiver for internasjonale spørsmål).

Miljømerking er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordning er ytelsesbasert og tilfredsstiller kravene i denne lov. Forpliktelsene er dekket gjennom Statens pensjonskasse.

Note 6 Finansinntekter og -kostnader

Finansinntektene på kr 129 058 fordeler seg med kr 78 219 fra renteinntekter, kr 50 279 fra valutagevinst og kr 560 i fakturert purregebyr. Finanskostnadene på kr 22 667 fordeler seg med kr 22 161 på valutatap, kr 447 på annen finanskostnad og kr 59 på annen rentekostnad.

Note 7 Bundne midler

I posten for bankinnskudd og kontanter inngår bundne skattetrekksmidler med kr 1 057 178 og husleiedepositum med kr 1 270 666.

Lønn og godtgjørelser 2017

	Direktør	**Regnskapsfører**	**Revisor**	**Styret**
Lønn/honorar	1 064 929	161 951	66 817	220 200
Annet	7 923			
Pensjonspremie	116 656			
Sum	**1 189 508**	**161 951**	**66 817**	**220 200**

Merverdiavgift er ikke inkludert i regnskapsfører- eller revisjonshonoraret.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING
Til styret i Stiftelsen Miljømerking i Norge

Revisorgruppen

Revisorgruppen
Akershus AS
Postboks 335
N-1411 Kolbotn

Besøksadresse:
Rosenholm Campus
Rosenholmveien 25

Tlf.: +47 66 81 79 00
E-post: akershus@rg.no

Foretaksregisteret
NO 967 604 364 MVA

www.rg.no

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert stiftelsen Stiftelsen Miljømerking i Norge' årsregnskap som viser et overskudd på kr 1 677 356. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet.* Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Trollåsen, 6. mars 2018

Revisorgruppen Akershus AS

Jan Willem van Woensel Kooy
Registrert revisor

Miljømerking Norge

www.svanemerket.no